

Vlaams
Parlement

stuk **150** (2014-2015) – Nr. 2
ingediend op 9 december 2014 (2014-2015)

Motie

van de heren John Crombez en Jan Bertels

tot besluit van de in commissie besproken
beleidsnota Financiën en Begroting 2014-2019

TOELICHTING

1. Werk maken van een structureel pad

Het consumentenvertrouwen en de economische vooruitzichten van de Vlamingen nemen sinds de vorming van de Vlaamse Regering en de Federale Regering drastisch af. In november 2014 was de Vlaming pessimistischer over zijn financiële situatie dan tijdens het hoogtepunt van de bankencrisis. De Nationale Bank verwijst naar de aangekondigde besparingsmaatregelen van deze regeringen als oorzaak. Tegelijk neemt de economische groei verder af, wat de te leveren inspanningen verder opdrijft en Vlaanderen dreigt te doen belanden in een vicieuze cirkel van tegenvallende economische resultaten.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) geeft in zijn advies over de Vlaamse begroting 2015 daarover een zeer duidelijke aanbeveling:

“Indien de economische groei met 0,5% bbp zou vertragen ten opzichte van de voorziene evolutie, neemt de inspanning van de gewesten en gemeenschappen toe met 0,1% van het bbp of ongeveer met 400 miljoen euro. De federale overheid zou hierdoor minder inspanningen moeten leveren voor eenzelfde bedrag.”.

De SERV stelt dat dat kan worden vermeden door structureel te werk te gaan en een meerjarig saneringsplan uit te tekenen, conform de afspraken van het Europees stabiliteitsprogramma. Daarvoor zou Vlaanderen net zoals het federale niveau een structureel pad moeten volgen waarbij het evenwicht op het einde van de regeerperiode bereikt wordt.

2. Een schuldafbouw die de koopkracht ontziet

Onvermijdelijk zal de schuld van de Vlaamse overheid stijgen. Dat komt door de beslissing van Eurostat die de Vlaamse Regering verplicht om een aantal pps-constructies (publiek-private samenwerking, onder andere project ‘scholen van morgen’) op te nemen in de overheidsrekeningen. Nergens in de Eurostatbeslissing staat echter formeel dat dat in één keer moet worden gecompenseerd. Gelet op de wens van de Europese Commissie zelf wat overheidsinvesteringen betreft en gelet op de lopende discussies met Eurostat over de opname van die investeringen in de begrotingen, lijkt het meer dan aannemelijk om die op te nemen over de duur van de regeerperiode (2014-2019, afschrijven over een periode van vijf jaar in plaats van zoals vroeger bijvoorbeeld dertig jaar).

Op die manier worden de kosten opgenomen binnen deze regeerperiode en kan er ook niet gesproken worden over een “doorschuiven naar de toekomst”, maar wordt het mogelijk gemaakt om de last te spreiden en hoeft niet alles ten laste genomen te worden van één begrotingsjaar.

De keuze om dat wel in één jaar te doen heeft ernstige negatieve effecten. De regering kiest er dan voor om meer dan nodig is te besparen op rekening van de gezinnen. Bovendien is algemeen bekend dat het terugschroeven van de overheidsinvesteringen in combinatie met een daling van de gezinsbestedingen, ten gevolge van dalende koopkracht en een reeds ingezette daling van het consumentenvertrouwen, de economie in moeilijke tijden in een negatieve spiraal doet terechtkomen. Met een verdere daling van de groei en minder inkomsten voor de overheid tot gevolg.

De regering moet dus resoluut kiezen voor het behoud van de koopkracht van de gezinnen in plaats van met onnodig harde besparingen het economische en sociale weefsel van Vlaanderen te bedreigen. Dat is mogelijk door een spreiding van de gevolgen van de Eurostatbeslissing over de regeerperiode.

Over de volledige regeerperiode leidt dat tot een identieke evolutie van de schuld en een zelfde begrotingsresultaat.

3. Investeren in het Vlaanderen van de toekomst

Groeipaden en investeringsafspraken moeten worden gehandhaafd. Binnen deze regeerperiode niet investeren in de beleidsdomeinen Welzijn, Mobiliteit en Onderwijs is problemen creëren voor de toekomst. De Vlaamse Regering moet zeker investeren in de volgende zaken, zoals voorgesteld in ons 'alternatief':

- in een uitbreiding van het aantal plaatsen in de kinderopvang;
- in de ouderenzorg, zowel in de capaciteit als in de kwaliteit, om de vergrijzing op te vangen;
- in het onderwijs;
- in hernieuwbare energie;
- in mobiliteit, waarbij het openbaar vervoer bijzondere aandacht verdient als het meest effectieve alternatief om de mobiliteitsdruk te verminderen;
- in het bewaken van de ontwikkelingskansen voor kinderen, door de kinderbijslag te blijven koppelen aan de index.

4. Schuldverlichting gemeenten om lokale investeringen te promoten

De Vlaamse Regering krijgt deze regeerperiode (gedeeltelijke) terugbetaling van financiële instellingen, in casu KBC, volgens een afgesproken terugbetalingsscenario. Deze ESR-code 8-verrichtingen kunnen aangewend worden om voor een zelfde bedrag schulden van de lokale overheden over te nemen (vergelijk operatie-Van Mechelen tijdens een vorige regeerperiode). De schuldpositie van entiteit 2 blijft dezelfde, maar de gemeenten krijgen de ruimte om te investeren door deze schuldverlichting.

John CROMBEZ

Jan BERTELS

MOTIE

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de bespreking van de beleidsnota Financiën en Begroting 2014-2019;
- gehoord het antwoord van Vlaams minister Annemie Turtelboom;
- gelet op:
 - 1° de begroting 2015, die de Vlaamse Regering indient, en die, gelet op incorrecte cijfers zoals blijkt uit de toelichting en het verslag van het Rekenhof, de facto een tekort vertoont;
 - 2° de voorgelegde meerjarenraming;
 - 3° de verklaringen van de Europese Commissie en tot tweemaal toe van de Nationale Bank dat de regeringsmaatregelen het consumentenvertrouwen aantasten, vooral de verwachting van de gezinnen over hun toekomstige financiële situatie, en de economie vertragen (vergelijk recente lagere economische groeicijfers);
 - 4° de aanbevelingen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) betreffende het structurele begrotingspad, in lijn met de federale en de Europese aanpak;
 - 5° de vraag van het Rekenhof betreffende de inning van achterstallige belastingen;
 - 6° de samenstelling van de Vlaamse begroting, die voor meer dan de helft uit de posten Welzijn en Onderwijs bestaat;
 - 7° de door de Europese Commissie en de Nationale Bank voorspelde groei-vertraging van 0,6% en de vraag van het Rekenhof om daarop te anticiperen;
 - 8° de voorspellingen betreffende het lage investeringsniveau van de lokale overheden wegens de budgettaire beperkingen die mede veroorzaakt worden door beslissingen van de hogere overheden;
 - 9° de noodzaak van investeringen, en het risico op onderinvesteringen, in de Vlaamse bevoegdheidsdomeinen zoals scholen, welzijnsinstellingen, klimaat;
 - 10° het gegeven dat de Vlaamse gezinnen al een onevenredig zware last dragen in de besparingsplannen van de Vlaamse Regering;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° in de begroting 2015 en de volgende jaren niet louter een nominaal evenwicht na te streven maar te werken met een structureel pad zonder een schuldniveau toe te staan dat in 2019 anders is dan de Vlaamse Regering momenteel heeft vooropgesteld. Daarmee wordt ingegaan op de aanbeveling van het Rekenhof over de heronderhandeling van de norm die sinds april 2014 is vastgelegd en daarmee wordt operationele doelstelling 1.1. 'Budgettaire stabiliteit via begrotingsnormering in meerjarenperspectief' van de Vlaamse Regering uitgevoerd;
 - 2° een structureel begrotingspad te ontwerpen, conform de aanbevelingen van de SERV, waardoor er ruimte vrijkomt om te investeren en de koopkracht van de gezinnen te vrijwaren, en waardoor wordt vermeden de komende jaren nog meer te moeten besparen op zorg en onderwijs;
 - 3° zeer dringend zich te wenden tot het overlegcomité en afspraken te maken over de vaststelling van de normen en die te enten op een structureel pad dat ook door Europa wordt gevraagd;
 - 4° het effect van de Eurostatbeslissing met betrekking tot de opname van bepaalde investeringen in de begroting te spreiden over deze regeerperiode met de bedoeling overheidsinvesteringen – zoals gewenst door de Europese Commissie – mogelijk te maken;

- 5° de schuldpositie van Vlaanderen minstens te bestendigen tegen het einde van de regeerperiode op het niveau, zoals opgenomen in de door de Vlaamse Regering voorgelegde meerjarenraming, waarbij neutraal binnen entiteit 2 van de overheid kan worden overgegaan tot een schuldverlichting van de Vlaamse gemeenten dankzij onder meer de kapitaalbewegingen ten voordele van de Vlaamse begroting vanuit de banksector;
- 6° de financiële ruimte die vrijkomt dankzij een structureel begrotingspad prioritair aan te wenden voor kinderopvang, openbaar vervoer, wonen, onderwijs en welzijn.

John CROMBEZ

Jan BERTELS